

MINISTERSTWO
SPRAWIEDLIWOŚCI

www.ms.gov.pl

KANCELARIA SENATU
Kancelaria Ogólna

23. 03. 2018

Warszawa, 20. 03 2018 r.

nr RPW 9229/2018 zak P

Podsekretarz Stanu

(odp.)

DSRiN-II-0520-19/18 | 5

180322-00184

03980200027702
RPW9229/2018 P
2018-03-23

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

W odpowiedzi na oświadczenie Pana Senatora Jana Hamerskiego złożone podczas 55. posiedzenia Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 31 stycznia 2018 r., dotyczące sprawy opiekuńczej rodziny Państwa M ; uprzejmie informuję.

Prawo wyposaża władzę sądowniczą w ustawowe instrumenty kontroli nad wypełnianiem przez rodziców władzy rodzicielskiej, zatem sąd może i powinien ingerować w jej wykonywanie, jeśli spełnione zostaną ustawowe przesłanki. Sąd opiekuńczy, jeżeli dobro dziecka jest zagrożone, wydaje odpowiednie zarządzenia, w szczególności może ustanowić nadzór kuratora sądowego nad wykonywaniem władzy rodzicielskiej przez rodziców lub umieścić dziecko poza rodziną (art. 109 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. *Kodeks rodzinny i opiekuńczy* t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 682). Sąd opiekuńczy może wydać każde zarządzenie, jakiego w danych okolicznościach wymaga dobro dziecka, a więc - jakiego wymaga troska o prawidłowy duchowy, psychiczny i fizyczny rozwój dziecka.

Sytuacja rodziny J. M. i B. M. od 2003 r. pozostaje w zainteresowaniu Wydziału Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego w L

Od grudnia 2003 r. Państwo M mieli ograniczoną władzę rodzicielską nad piątką, wówczas małoletnich, dzieci - przez poddanie wykonywania tej władzy stałemu nadzorowi kuratora sądowego. Rodzice zostali również zobowiązani do kontynuowania starań mających na celu dokonanie przeszczepu wątroby u jednej z córek. W 2011 r. Sąd Rejonowy w L ograniczył władzę rodzicielską Państwa M. nad dwójką kolejnych małoletnich dzieci. W 2012 r. zobowiązał ich do współpracy z asystentem rodziny.

Sposób wykonywania władzy rodzicielskiej przez Państwa M i M cały czas poddawany jest kontroli ze strony służby kuratorskiej oraz sądu rodzinnego. Sąd Rejonowy w L i współpracuje w sposób stały w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w D i , który wykonuje postanowienie sądu zobowiązujące Państwa M i M do współpracy z asystentem rodziny. Sąd współpracuje również z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w D i . Dodać należy, że po osadzeniu Pana J i M i w areszcie śledczym w związku z toczącym się postępowaniem karnym o znęcanie się nad rodziną, Zespół ten podjął działania pomocowe dla rodziny Państwa M i M . Po opuszczeniu zakładu karnego przez Pana J i M i kontynuowano pracę z asystentem rodziny.

Mimo podjętych dotychczas oddziaływań sytuacja w rodzinie Państwa M i M nie uległa poprawie. W związku z powyższym w lutym 2018 r. Sąd Rejonowy w L i wszczął z urzędu postępowanie opiekuńcze o zmianę zarządzeń opiekuńczych odnośnie pięciu małoletnich córek. Rozprawa została wyznaczona na dzień 18 kwietnia 2018 r. W trakcie postępowania sąd będzie ustalał czy i jaki zakres ingerencji w funkcjonowanie rodziny jest konieczny i optymalny, kierując się najważniejszą przesłanką prawa rodzinnego, jaką jest dobro dziecka, nie wykluczając wskazanego przez Pana J i M i w oświadczeniu pozbawienia ojca władzy rodzicielskiej. Rolą sądu orzekającego jest bowiem ukształtowanie w sposób optymalny dla dzieci kwestii dotyczących ich sytuacji opiekuńczo-wychowawczej.

Podjęte przez Prezesa Sądu Rejonowego w L i czynności wynikające ze sprawowanego przez niego wewnętrznego nadzoru administracyjnego nad działalnością sądów powszechnych (art. 37 b § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. *Prawo o ustroju sądów powszechnych* – j.t. Dz.U. z 2018 r., poz. 23, ze zm. – dalej: u.s.p.), nie dały podstaw do korzystania na obecnym etapie z uprawnień nadzorczych.

Zauważyć należy, że do skorzystania przez Panią B i M i i jej małoletnie dzieci z prawa do wyprowadzenia się do ośrodka przeznaczonego dla osób dotkniętych przemocą nie jest niezbędne uzyskanie orzeczenia sądu rodzinnego o pozbawieniu władzy rodzicielskiej jej męża. Z informacji uzyskanych od Prezesa Sądu Rejonowego w L i wynika, że Pani B i M i może już teraz liczyć w tym zakresie na wsparcie instytucji świadczącej taką pomoc.

Ponadto uprzejmie informuję, że w ramach Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej - Funduszu Sprawiedliwości udzielana jest pomoc osobom pokrzywdzonym przestępstwem oraz ich bliskim. Osoba zainteresowana skorzystaniem

z pomocy powinna się udać do organizacji pozarządowej, która otrzymała na ten cel dotacje Ministra Sprawiedliwości i uprawdopodobnić, że na jej szkodę popełniono przestępstwo.

Wykaz organizacji, które otrzymały dotacje na pomoc pokrzywdzonym i ich najbliższym na rok 2018 zamieszczony został na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości www.ms.gov.pl w zakładce „Fundusz Sprawiedliwości” i następnie w zakładce „pomoc pokrzywdzonym”.

Na marginesie uprzejmie informuję, że ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. *Prawo o ustroju sądów powszechnych* określa jednoznacznie zakres nadzoru administracyjnego Ministra Sprawiedliwości nad działalnością administracyjną sądów.

Nadzór ten obejmuje analizę i ocenę prawidłowości oraz skuteczności wykonywania przez prezesów sądów wewnętrznego nadzoru administracyjnego, wykonywanie czynności niezbędnych ze względu na wystąpienie uchybień w działalności administracyjnej sądów, a także czynności koniecznych do wykonywania zadań związanych z reprezentowaniem Rzeczypospolitej Polskiej przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka, w zakresie spraw dotyczących działalności sądów (art. 37f § 1 i 2 u.s.p.).

Minister Sprawiedliwości, w ramach działalności nadzorczej, nie ma uprawnień do przeglądania akt sprawy, a tym samym dokonywania analizy zgromadzonego w nich materiału dowodowego. Nie ma też kompetencji do podejmowania czynności nadzorczych w indywidualnych sprawach.

Z poważaniem

Łukasz Piebiak